

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. kods LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

02.05.2016. Nr. 0320160886/A759

Uz TAP VSS-239 papildus

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības
ministrijai

*Papildus par Ministru kabineta noteikumu
projektu "Grozījumi Ministru kabineta
2013. gada 30. aprīļa noteikumos nr. 240
"Vispārīgie teritorijas plānošanas un
izmantošanas noteikumi"”*

Latvijas Pašvaldību savienība papildus savai 08.04.2016. vēstulei nr. 0320160886/A594 izsaka šādus vispārīgus ieteikumus un iebildumus par konkrētiem punktiem Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavotajiem grozījumiem Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas un izmantošanas noteikumi".

Lai izvērtētu attiecīgās jomas jaunāko politiku un normatīvos dokumentus, nepieciešamas plašākas diskusijas (iesaistot attiecīgās jomas profesionāļus un pētniekus) par šādām minēto Ministru kabineta noteikumu apakšnodalām:

- 4.13. Ūdeņu teritorija (Ū); nodaļa 5.4. "Prasības ūdeņu teritoriju plānošanai un izmantošanai", 3. pielikuma 23. un 24. punktam;
- 5.1. Prasības ciemu un pilsētu teritoriju plānošanai;
- 5.3. Prasības vasarnīcu un dārza māju apbūves teritoriju plānošanai;
- 6.2. Ielu [un ceļu] iedalījums;
- 8.1. Ūdensapgāde;
- 8.2. Notekūdeņu savākšana;
- 8.4. Lietusūdeņu savākšanas sistēmas.

Papildu iebildumi un ierosinājumi par konkrētiem grozījumu projekta punktiem. (Ja dota atsauce uz grozījumu projektu, attiecīgā punkta numuram pievienots indekss G; ja atsauce uz spēkā esošajiem noteikumiem – indekss N):

- 1. Noteikumu N2.4 punkts izsakāms šādi: "2.4. apstādījumi – iekoptas un mākslīgi apaudzētas, labiekārtotas dabas teritorijas..."

2. Noteikumu N2 punkts papildināms ar savrupmāju apbūves definīciju, jo tā būtiski atšķiras no mazstāvu apbūves, piemēram, šādi: “savrupmāja = mazstāvu dzīvojamā ēka, kurai ir ne vairāk kā trīs stāvi un viens vai divi dzīvokļi ar atsevišķu āra ieeju katram dzīvoklim. No savrupmājām var izdalīt dvīņu mājas, kurām katra no sekcijām atrodas uz sava zemesgabala, un sezonas apdzīvojumam piemērotās vasarnīcas”.

Pamatojums: izmantota Latvijas būvnormatīva LBN 211-15 “Dzīvojamās ēkas” (kurš apstiprināts ar Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumiem nr. 340) 3. punkta 3.2. apakšpunkta definīcija, kā arī kā atsevišķs tips atņemtas nebūtiski atšķirīgās dārza mājas, kuras Latvijas plānošanas praksē ievieša padomju likumdošana kā vasarnīcu aizstājēju un pārtikas programmas pildītāju.

3. Noteikumu N2.15. punktā termins “krastmala” aizstājams ar terminu “publiska krastmala”.

4. Grozījumu G1. punkts izsakāms šādi: “2.21 publiska ārtelpa – teritorijas un telpa, ko veido ceļi, ielas, bulvāri, laukumi, parki, dārzi, mežaparki, pilsētmeži, publiskie ūdeņi, krastmalas, pasāžas, promenādes, citas sabiedrībai brīvi pieejamas vietas, kā arī publisku ēku publiski pieejamās pagalmu daļas. Atsevišķas publiskās ārtelpas var būt ierobežotas pieejas – piemēram, par samaksu”.

5. Noteikumu N3 un N4 punktā terminu “vide” aizstāt ar terminu “publiska ārtelpa”.

6. Noteikumu N5. punkta pirmais teikums, N5.1 apakšpunkts un N5.5 apakšpunkts izsakāms šādi: “5. Ja spēkā esošajā teritorijas plānojumā vai lokālplānojumā (turpmāk – teritorijas plānojumā) vai normatīvajos aktos nav noteikts citādi, lai nodrošinātu esošo un plānoto objektu funkcijas, atļauta šāda izmantošana:

5.1. ielu un pašvaldības ceļu, komersantu ceļu, māju ceļu, gājēju ielu un celiņu un veloceliņu izbūve un pārbūve;

5.5 lietus ūdens uztveršanas un savākšanas sistēmas, erozijas risku ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un meliorācijas sistēmu izbūve.”

Pamatojums: (1) vērā ņemami tikai spēkā esoši teritorijas plānojumi un tos grozoši lokālplānojumi; (2) nevieni normatīvi dokumenti (tai skaitā dabas un vides aizsardzības) nav vairāk vai mazāk ievērojami kā citi normatīvi (3) grozījumi ievēro pasaulē lietotus risinājumus lietusūdens izmantošanā, kaut arī Latvijas normatīvie dokumenti to vēl neparedz.

7. Noteikumu N7. punkts izsakāms šādā redakcijā: “7. Plānojot jaunu apbūvi, kurā nav izbūvēta vai izplānota publiskā infrastruktūra, publiskiem mērķiem paredz līdz 20 procentiem no plānojamās teritorijas.

Ja plānojamā apbūve atrodas apkaime, kurā nepieciešama teritorija izglītības, ārstniecības, veselības aprūpes, sociālās aprūpes un rehabilitācijas, kultūras un izklaides iestāžu un sporta būvju izvietojumam, šai sociālajai infrastruktūrai var paredzēt lielāku teritorijas daļu par 20 procentiem, ja ir panākta rakstveida vienošanās ar attiecīgās zemes īpašnieku.”

Pamatojums: (1) precizēta normas aptvertā teritorija – vispārējais termins “teritorija” aizstāts ar speciālo terminu “apkaime”, kura definīcija dota noteikumu 2.3 punktā. (2) publisko būvju grupu nosaukumi saskaņoti ar Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumu nr. 331 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 “Publiskas būves””.

8. Noteikumu N8 punktā vārdi “teritorijas plānojumā vai lokālpplānojumā” aizstājami ar vārdiem “teritorijas plānojumā, lokālpplānojumā vai detālpplānojumā”.

9. N12. punktā vārdu “piekļūšana” aizstāt ar vārdiem “piekļūšana pa ielu vai ceļu”.

Pamatojums: normatīvā nedrīkst būt tāda norma, kura pieļauj arī nevēlamus risinājumus, piemēram, nodrošinot piekļuvi pa servitūta gājēju celiņu.

10. Noteikumu N14. punktā svītrojams vārds “pašvaldības”.

11. Grozījumu G9. punkts groza noteikumu N19. punktu, bet pieprasa noteikt apbūves parametrus tikai apakšzonām. Lietderīgi “konkrētus” parametrus noteikt tikai “nepieciešamības gadījumos” vai tos aizstāt ar ierobežojošiem vai kā citādi efektīviem parametriem, jo konkrētība būs iespējama tikai būvprojektā.

12. Noteikumu N21. punkts jāizsaka šādi: “21. Noteikt jaunas vai paplašināt esošās šo noteikumu 17.1., 17.2., 17.3. un 17.4. apakšpunktā minētās funkcionālās zonas var tikai pilsētās un ciemos”.

Pamatojums: lauku teritorijās pastāv arī savrupas daudzdzīvokļu ēkas, kuras nav tūdaļ jānojauc, bet nav vēlams celt jaunas tādas ēkas ārpus pilsētām un ciemiem.

13. Grozījumos ieteiktais 24.2. prim pants izsakāms šādi: “24.2. prim. Katrai funkcionālai zonai vai apakšzonai atkarībā no konkrētās situācijas teritorijas plānojumā vai lokālpplānojumā var noteikt pieļaujamās papildizmantošanas veidus un to pieļaujamo procentuālo attiecību pret galveno izmantošanas veidu vai noteikt nosacījumus, kurus izpildot, papildizmantošana var tikt paredzēta (piemēram, saņemot atbalstu publiskā apspriešanā).

14. Noteikumu N26. punktā 26.3. apakšpunkts izsakāms šādi: “26.3. kultūras iestāžu apbūve”.

15. Noteikumu N32. punktā kā papildizmantošanu var noteikt arī mazstāvu dzīvojamo apbūvi.

16. Noteikumu N34. punktā vēlams mainīt veidu secību – vispirms 34.2. un 34.3. veids, tad 34.1. veids.

17. Noteikumu N38.1. vēlams dot visus trīs mazstāvu dzīvojamo ēku tipus – viena vai divu dzīvokļu, bloķētas un rindu ēkas.

18. Noteikumu 4.4. nodaļa jāpapildina ar normu, ka gadījumos, kad bijušo rūpniecisko ēku piemēro dzīvojamās ēkas funkcijai, jāparedz zonas maiņa.

19. Noteikumu N50. punkta 50.2. apakšpunkts izsakāms šādi: “50.2. ģimenes dārziņi;” un punkts papildināms ar jaunu apakšpunktu “50.3. lauksaimnieciskā izmantošana”.

20. Noteikumu N56.2.1. apakšpunktā svītrojams vārds “vieglās”.

Pamatojums: joprojām spēkā ir ierobežojumi lauksaimniecības zemju aizsardzībai, ierobežojumi par ražošanas objektu kaitīgu ietekmi uz vidi un citi ierobežojumi, tādēļ nav lietderīgi nepilnīgu nākotnes prognožu apstākļos noteikt ierobežojumus, kurus būs iespējams neievērot, izpildot citus legālus ierobežojumus.

21. Noteikumu N57. punkta ievaddaļa izsakāma sekojoši: “57. Ūdeņu teritorija, ieskaitot jūras piekrastes ūdeņus, ir funkcionāla zona (Ū), ...”

Pamatojums: Zemes pārvaldības likuma 1. panta pirmās daļas 70. apakšpunkts, 5. panta pirmā daļa, 14. panta otra daļa, 15. panta otrā un piektā daļa.

22. Noteikumu N60. punktu izteikt šādi: “60. Jaunu dzīvojamo apbūvi ārpus pilsētām un ciemiem plāno kā jaunu ciemu vai esoša ciema vai pilsētas paplašināšanu, vai kā savrupmājas ar piekļuvi no esoša ceļa vai ielas vai jauna ceļa.”

Pamatojums: Zemes pārvaldības likuma 5., 7. un 8. pants.

23. Noteikumu N65. punkta (grozījumu G18) ievaddaļā svītrojami vārdi “vides un dabas aizsardzības, zemes pārvaldības vai lauksaimniecības un lauku attīstības jomā”, kā arī N65.4. izsakāms šādi: “65.4. gadījumiem, kad no zemes vienības jāatdala likumīgi uzbūvēta viensēta ar piebrauktuvi”.

24. Noteikumu N5.3. nodaļas nosaukumā un N66. punktā vārdi “vasarnīcu un dārza māju” aizstājami ar vārdu “sezonas”, bet negrozot N67. apakšpunktu, jo tas atspoguļo rīcību, pārejot no esošas situācijas uz reglamentētu situāciju.

Pamatojums: Ne “Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu klasifikācija un nekustamā īpašuma lietošanas mērķu noteikšanas un maiņas kārtība” (MK noteikumi nr. 496, 2006.0620), ne Būvniecības likums, ne tam pakļautie Ministru kabineta noteikumi neparedz atšķirības pastāvīgas un sezonālas apdzīvotības dzīvojamām ēkām, vienīgā teritoriālpilnplānošanu ietekmējošā atšķirība ir nianse (kuras var būt, bet var arī nebūt) ūdensapgādē. To neiespaido arī zemes izmantošanas nianse (vairāk vai mazāk telpas dārzeniem), atšķirības pierakstu sistēmā (deklarētā dzīves vieta vai papilddeklarēšanās), nodokļos u.c.

25. Noteikumu N68. vārdi “attēlo šādus” jāaizstāj ar vārdiem “attēlo jūras piekrastes ūdeņus, kā arī šādus”.

26. Noteikumu N70. punktā vārdi “teritoriju aizliegts” jāaizstāj ar vārdiem “teritoriju atļauts palielināt, bet aizliegts”, pievienojot papildnoteikumu “jebkurā gadījumā pieprasot un izpildot vides aizsardzības institūcijas izdotus nosacījumus”.

27. Noteikumu N71. punktā pirmais teikums papildināms ar šādu tekstu: “...gājējiem un autotransportam, kā arī piestātnes peldlīdzekļiem”.

28. Svītrojams N76. punkts, jo tas paredz teritoriālpilnplānošanas sistēmā neparedzētu dokumentu, tai pašā laikā neizmanto legālu plānošanas dokumentu – tematisko plānojumu.

29. Noteikumu N77. punkts izsakāms šādi: “77. Transporta attīstības tematisko plānojumu izstrādā visai administratīvajai teritorijai vai tās daļai.

30. Noteikumu N78. punktā vārdi “78. Detalizētā transporta attīstības plānā” jāaizstāj ar vārdiem “78. Transporta attīstības tematiskajā plānojumā”, apakšpunktā 78.2. vārdi “pašvaldības autoceļi” aizstājami ar vārdiem “pašvaldības ceļi” un punkts jāpapildina ar jaunu apakšpunktu šādā redakcijā: “78.6. vietas, kur nepieciešami aizsardzības pasākumi pret troksni.”

31. Noteikumu N86. punkts izsakāms šādā redakcijā: “86. Ielas pēc to funkcijām un nozīmes pilsētas vai ciema struktūrā iedala šādās kategorijās:

86.1 tranzīta iela – iela, kura ir valsts galveno vai reģionālo autoceļu sākums, turpinājums vai beigas;

86.2 maģistrālā iela – iela, vai tās posms, kam galvenā ir savienošanas funkcija;

86.3 apkaimes iela – iela vai tās posms, kam galvenā ir piekļūšanas funkcija;

86.4 vietējā iela – kurā vienlīdz svarīgas ir piekļūšanas un uzturēšanās funkcija.”

Pamatojums: izmantota Ministru kabineta 2008. gada 11. marta noteikumu nr. 173 dotā maģistrālo ielu definīcija (MK 19.01.2010. noteikumu nr. 67 redakcijā), kā arī izslēgta nepamatota līdzība ar Ministru kabineta 2010. gada 9. marta noteikumu nr. 224 “Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli” B, C un D autoceļu uzturēšanas klasēm. Attiecīgi koriģējamas atsauces uz ceļu kategorijām citos normatīva punktos.

32. Noteikumi papildināmi ar jaunu N86. prim punktu šādā redakcijā: “86. prim. Teritorijas plānojumos paredz to maģistrālo ielu, kuras ir valsts galveno vai reģionālo autoceļu turpinājums, dublēšanu ar apvedceļu. Šādu apvedceļu realizācijas secību nosaka attiecīgās pašvaldības attīstības stratēģijā.”

Pamatojums: Esošās apbūves situācijās reti var izveidot tādas maģistrālās ielas, kuras būtu ērtas tranzītam un mazkaitīgas iedzīvotājiem, savukārt apvedceļu izveide ir samērā dārgs pasākums, tādēļ to realizācija plānojama ilgākā periodā.

33. Svītrojama noteikumu N7.5. nodaļa, jo tā daļēji atkārtoti Civillikuma 1181. pantu (zemāka ranga normatīvajam dokumentam nav jāatkārto augstāka juridiska spēka normatīvs), bet neatbilst Latvijas būvnormatīvam LBN 201-15 “Būvju ugunsdrošība” (apstiprināts ar Ministru kabineta 2015. gada 30. jūnija noteikumiem nr. 333).

34. Noteikumu N140. punktā vārdi “publiskas apbūves līdz” aizstājami ar vārdiem “publiskas būves un publiskas ārtelpas līdz”.

35. Noteikumu N145. punktā vārdi “apbūvi, tūrisma” jāaizstāj ar vārdiem “apbūvi, publisko ārtelpu, tūrisma”.

36. Noteikumu projekta N147. punktā vārdi “teritorijas, tās” jāaizstāj ar vārdiem “teritorijas vai to paplašināšanu, tās”.

37. Noteikumu apakšnodaļas N8.1., N8.2. un N8.4. pārstrādājamas, ievērojot jaunā (spēkā kopš 2016. gada 1. janvāra) Ūdenssaimniecības pakalpojumu likuma 6. pantu un normatīvos aktus, kas nosaka ūdenssaimniecības aglomerācijas.

38. Noteikumu N190. punktā (arī G40. punktā) vārdi “jaunas ielas vai” aizstājami ar vārdiem “jaunas ielas, gājēju ceļus vai”.
39. Noteikumu N191. punktā (arī G41. punktā) vārdi “atbilstoši meliorācijas” jāaizstāj ar vārdiem “atbilstoši lietus ūdens uztveršanas un savākšanas sistēmai un meliorācijas”.
40. Noteikumu N195. punkta pirmajā teikumā pirms punkta ietilpināmi vārdi “saskaņojot to ar lietus ūdens uztveršanas un savākšanas sistēmu”.
41. Noteikumu N221. punktā vārdi “saimniecisko darbību” jāaizstāj ar vārdu “apbūvi”.
42. Noteikumu N239. punkts papildināms ar otru teikumu šādā redakcijā: “No 3. pielikumā dotiem teritorijas izmantošanas veidiem atšķirīgu teritorijas izmantošanas veidu var paredzēt, ja to pierāda tehniski ekonomisks pamatojums”.
43. Noteikumu N241. punktā jānorāda tās valsts informācijas sistēmas, kuras izmantos noteiktos kodus.
44. Grozījumu 3. pielikuma galviņā neprecīza atsauksme uz Ministru kabineta noteikumiem. Ja savrupmājas būs definētas noteikumu 2. punktā, atkrīt veida apraksts. Ja būs zināmas tās valsts informācijas sistēmas, kuras izmantos klasifikatora datus, varēs vērtēt izmantojamības iespējas un efektu. Grūtības N3. pielikuma izmantošanā citās informācijas sistēmās rada apstākļi, ka lietojamās klasifikācijas veidotas pēc atšķirīgiem principiem. Piemēram, N3. pielikumā noteiktie 36 teritorijas izmantošanas veidi dalās 8 izmantošanas veidu grupās, kuras izvietotas pēc atšķirīgiem principiem veidotās 12 zonās, bet tās aizpilda publiska apbūve, daļa no kuras saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 “Publiskas būves” dalās 8 būvju grupās un 32 funkcionālās grupās. Arī šo grupu un objektu nosaukumi dažādos normatīvos tiek nosaukti atšķirīgi. Ja plānošanas teorijā arvien noteiktāk sāk ievērot jauktas apbūves principu, lietderīgi izsvērt nepieciešamību pēc tik sāka iedalījuma teritoriālpļānošanas noteikumos.
- Kopumā uzskatām, ka arī par daudziem grozījumu projektiem nepieciešamas padziļinātas debates.

Priekšsēdis

Andris Jaunsleinis

02.05.2016. 15:22

1941

Jānis Piešiņš, Padomnieks reģionālās attīstības jautājumos

67508538, janis.piesins@lps.lv

Gunta Lukstiņa, Padomniece vides jautājumos

67508521, gunta.lukstina@lps.lv

Ivīta Peipiņa, Padomniece Reģionālās attīstības jautājumos

67508563, , ivita.peipina@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.